

ਅਪਰੈਲ, 1968 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਐਕਸਐਸ ਕੇ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਸਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ ਅਤੇ ਆਰ. ਐਸ. ਨਰੂਲਾ ਜੇ. ਜੇ.

ਬਿਜ਼ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਮਾਲ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1968 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 2679

12 ਮਾਰਚ 1969 ਈ.

ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ (1887 ਦਾ XVII)— ਧਾਰਾਵਾਂ 7(1), 23(2) ਅਤੇ 24— ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ— ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ—^{ਥੀ} ਕਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ— ਇੱਕ ਭਾਗ ਲਈ ਹੈਂਡਨੋਟ— ਕੀ ਇਸ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ “ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ” ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਹਨ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 23 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਬੈਠਣ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਬੇੜੀ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਦੂਰ, ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਹਰੇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਜਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹੇ, ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਧਾਨਕ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1966 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦਾ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਬੈਠਕ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਦਾ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਸਥਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ (ਧਾਰਾ 10 ਅਤੇ 11)।

Brij Lai and others v. The Finance Commissioner, Revenue, Punjab, Chandigarh and others (Shamsher Bahadur, J.)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਮੁੱਖ-ਨੋਟ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਇਸਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਸੁਰਾਗ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨੋਟ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ-

ਭਾਗ ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੈ। (ਪਰਾ 10)।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ 31 ਮਈ, 1965, 14 ਦਸੰਬਰ, 1965, 12 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ, ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਅਪਰੈਲ, 1966 ਅਤੇ 19 ਜਨਵਰੀ, 1968 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨੰਬਰ 4, 3, 2 ਅਤੇ 1, ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਅਤਿ-ਵਿਗਿਆਨਕ, ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਪੀ.ਐਨ. ਏ. ਗੜਵਾਲ, ਇੱਕ ਵਕੀਲ।

ਐੱਚ.ਐੱਲ. ਸਰੀਨ, ਏ.ਐੱਲ. ਏ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਬਹਿਲ ਅਤੇ ਐਚ.ਐਸ. ਅਵਾਸਥੀ, ਇੱਕ ਵਕੀਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ 5 ਅਤੇ 6 ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ, ਜੇ.-ਇਹ ਫੈਸਲਾ, ਜੋ ਕਿ 1968 ਦੇ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 2679 ਅਤੇ 3798 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ, ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ, ਦੇ 19 ਜਨਵਰੀ, 1968 ਦੇ ਉਸੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ, ਦੀ ਸ਼ੇਧ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨੱਥੂ ਰਾਮ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਨੱਥੂ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਲਈ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਦੋਸ਼ਪੂਰਨ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਹੋਇਆ।

(2) ਉਸ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਬਹਾਦਰ ਚੰਦ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਨੱਥੂ ਰਾਮ 26 ਫਰਵਰੀ, 1968 ਨੂੰ, ਮਿਤੀ 19 ਜਨਵਰੀ, 1968 ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਿਆ। ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ, ਧੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਧਵਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤਿੰਨ ਭਰਾ ਸਨ।, ਲਾਇ ਚੰਦ, ਜਸ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹਰੀ ਰਾਮ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਖੁਦ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਵਿਧਵਾ ਹਨ, ਨੇ ਇਹ ਦੋ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸਦਾ ਸਬੰਧ ਸਿਰਫ ਇਸ ਨਾਲ ਹੈ। ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਿਲਸੁਖ ਰਾਮ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸਾਹੀ ਰਾਮ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੁਕਮ, ਜਿਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, 26 ਦਸੰਬਰ, 1960 ਦੇ ਕਲੈਕਟਰ, ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਤਹਿਸੀਲ ਦੇ ਮੰਜ਼ਾ ਖੇੜਾ ਦੇ ਨੱਥੂ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਹਰੀ ਰਾਮ ਦੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਨੂੰ 43 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਅਤੇ 2 | ਇਕਾਈਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਾਖਵੀਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। 13 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਅਤੇ 2 ਜੇ ਯੂਨਿਟਾਂ ਨੂੰ ਮਾਪਣ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਰਪਲੱਸ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 1161 ਅਤੇ 1170 ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ *n I ehri ਸਨ*।

(3) ਸਾਹੀ ਰਾਮ, ਜੋ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਹੈ, ਨੇ 17 ਜਨਵਰੀ, 1965 ਨੂੰ ਨੱਥੂ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 337, 338, 340 ਅਤੇ 389 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਰਾਮ

ਸਿਕਿਓਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ, 1953 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਨੇ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਖਰੀਦ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸਨੇ ਸਾਉਣੀ, 1958 ਤੋਂ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਾਹੀ ਰਾਮ ਦਾ ਭਰਾ ਆਸਾ ਰਾਣੀ, ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਗਿਰਵੀ ਵਜੋਂ ਰੁਪਏ ਲਈ 11,090 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਸਾ ਰਾਮ ਨੇ ਖਰੀਦ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਪਰ ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਲੇਖ ਰਾਜ ਪਟਵਾਰੀ ਅਤੇ ਸਾਹੀ ਰਾਮ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਜਮਾਂਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰੇ। ਆਸਾ ਰਾਮ ਨੂੰ 10,218.45, ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਦਸ ਛੇ-ਮਾਸਿਕ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ। 1,021.85 31 ਮਈ, 1965 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 80 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਕਲੈਕਟਰ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਅਤੇ 14 ਦਸੰਬਰ, 1965 ਦੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 337, 338, 440 ਅਤੇ 489 ਵਿੱਚ 22 ਵਿੱਘੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਬਣੀ। ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ, ਜੋ ਇਸ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ ਅਤੇ ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਖੇਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਹ ਦੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਲੋੜਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਈਟਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਖਰੀਦ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਸਹੀ ਪ੍ਰਾਇਟ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਪੂਰੇ ਸਬੂਤ, ਅਰਥਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਸਾਹੀ ਰਾਮ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ 'ਤੇ ਨਾ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਨਾ ਬਣਨਾ। ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ ਅਤੇ ਮਾਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਖੋਜ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਰੀਦਿਆਂ ਸਮੇਤ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(4) ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਜਲੰਧਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਨੇ 12 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1966 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਦੁਬਾਰਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਹੀ ਰਾਮ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ, ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ 22 ਵਿੱਘੇ ਦੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਦੀ ਖਰੀਦ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸਾਹੀ ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਖੇਤਰ ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਸੀ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਕ ਹੋਰ ਨੁਕਤਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਾਂਝੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਹਿ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ:-

- 'ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਵਾਬ ਕਰਤਾ ਇਕੱਲਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਦਰਖਾਸਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇ"।

ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਨੂੰ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਕੱਲੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਰੀਦ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ, ਝੂਠ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ।

Brij Lal and others v. The Finance Commissioner, Revenue, Punjab, Chandigarh and others (Shamsher Bahadur, J.)

(5) ਫਿਰ ਵੀ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ, ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਨੇ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰੀਵਿਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਦੇਰੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਹੁਕਮ 12 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1966 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੋਧ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ 18 ਮਾਰਚ, 1967 ਤੱਕ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਸੱਤ ਦਿਨ ਹੀ ਲੱਗੇ ਸਨ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ। 19 ਜਨਵਰੀ, 1968, ਕਿ, “ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਦਿਨ ਲੱਗ ਗਏ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ 90 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ, ਦੇਰੀ 243 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦਿਲ ਦਾ ਮਰੀਜ਼ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਸਿਰਫ 12 ਦਿਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੀ ਰੋਕ ਵਜੋਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(6) ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ *ਸਰਟੀਓਰੀ* ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਦੋ ਸੈੱਟ ਹਨ, ਇੱਕ ਸੀ, ਲਾਲ ਚੰਦ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਬਿਜ਼ ਲਾਲ ਅਤੇ ਬੀਰਬਲ, ਜਸ ਰਾਮ ਪੁੱਤਰ ਬਹਾਦਰ, ਸੁੰਦਰ ਲਾਲ, ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 2679 ਆਫ 1068। ਜਸ ਰਾਮ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਬਹਾਦਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਦਾਰੀ ਰਾਮ। ਸਾਹੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਆਸਾ ਰਾਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਅਤੇ ਨਾਬਾਲਗ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ 7, 8 ਅਤੇ 9, ਚੰਦਰਾਵਾਲੀ, ਪਿਰਥੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਵਜੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਚਾਰ ਹੋਰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ, ਪਰਮੇਸ਼ਵਰੀ, ਸਰਸਵਤੀ, ਜੈ ਕੌਰ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆ, ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 10, 11, 12 ਅਤੇ 13 ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ 24 ਅਗਸਤ, 1968 ਨੂੰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ.ਐਨ. ਅਗਰਵਾਲ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 28 ਅਗਸਤ, 1968 ਨੂੰ ਕੈਪੂਰ ਅਤੇ ਸੋਢੀ, ਜੇ.ਜੇ. ਦੇ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪਿਰਥੀ ਰਾਜ, ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਚੰਦਰਾਵਾਲੀ, ਪੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਧਵਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, 1968 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 3798, ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। , ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਨੱਥੂ ਸਿੰਘ ਦਾ। ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਸਾਹੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਆਸਾ ਰਾਮ ਨੂੰ ਹੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਬਾਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ 17 ਦਸੰਬਰ, 1968 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 19 ਦਸੰਬਰ, 1968 ਨੂੰ ਨਰੂਲਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀਆ, ਜੇ.ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇੱਕ ਡੀਬੀ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ

(7) ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੇ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(8) ਦੋਵਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇੱਕ ਅਪੀਲ, ਸਮੀਖਿਆ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

“ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ, ਸਮੀਖਿਆ ਅਤੇ ਸੋਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ, 1887 ਦੀ ਧਾਰਾ 80, 81, 82, 83 ਅਤੇ 84 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।”

ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਧਾਰਾ 84, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ: -

“ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਮਾਲ-ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਮਾਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਲੀਖਿਤ, ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਮੰਗ ਸਕਦਾ ਹੈ।”

ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਤਹਿਤ :-

“ਜੇਕਰ, ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੇ ਗਏ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਸਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਅਯੋਗ ਹੈ, ਉਹ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰੇਗਾ।”

ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਲਈ “ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਦੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ” ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਜਾਂ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ।

(9) ਕੁਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 75 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਉਹੀ ਹਨ ਜਿੰਨੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ, 1887 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਕੋਲ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਉਪਬੰਧ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਬਿੰਦੂ ਦਾ ਹੁਣ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਮਾਲ-ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ “ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕੁਲੈਕਟਰ,

—^i—.....^^

ਪਹਿਲੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ”। ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਤਹਿਤ: -

“ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਕੁਲੈਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਿਤ ਖੇਤਰ , ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।”

Brij Lai and others v. The Finance Commissioner, Revenue, Punjab, Chandigarh and others (Shamsher Bahadur, J.)

ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ "ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ" ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ :-

"ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਵੰਡ ਬਾਰੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਜਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਜਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 23 ਦੇ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ "ਬੈਠਣ ਦਾ ਸਥਾਨ" ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉਪਬੰਧ ਇਹ ਹਨ;—,

"23(1) ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਕਲੈਕਟਰ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(2) ਕੋਈ ਹੋਰ ਮਾਲ-ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(10) ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 23 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਮਾਲ-ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਸ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਸਥਾਨਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਵਧ ਸਕਦਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਮੁੱਖ-ਨੋਟ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਇਸਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 23 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ" ਨੂੰ ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ

ਰਾਜ ਵਿੱਚ. ਦੁਆਰਾ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 23 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਬੈਠਣ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਬੋਝੀ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਦੂਰ, ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਿਰਫ ਖੇਤਰਾਂ ਜਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹੇ, ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਲਈ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਧਾਨਕ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੰਜਾਬ ਰੀ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1966, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵੈਸਟਰਨ ਇੰਡੀਆ ਟ੍ਰੀਟਰਸ ਲਿਮਿਟਿਡ, ਬਨਾਮ ਪੂਨਾ ਸਿਟੀ ਦੀ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (1) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ, "ਹਾਸ਼ੀਏ ਦਾ ਨੋਟ ਧਾਰਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ।". ਫਿਰ, ਭਿੰਕਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਚਰਨ ਸਿੰਘ (2) ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਸੁੱਬਾ ਰਾਓ (ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ) ਨੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਬਾਰੇ ਮੈਕਸਵੈੱਲ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹਵਾਲੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। 10 ਵਾਂ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਪੰਨਾ 50 :-

"ਕੁਝ ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗਾਂ ਜਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੈੱਟਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤੇ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਭਾਗਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਾਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਪਰ ਉਹ ਅਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

Brij Lai and others v. The Finance Commissioner, Revenue, Punjab, Chandigarh and others (Shamsher Bahadur, J.)

ਨਲੀਨਾਖਿਆ ਬਨਾਮ **ਸ਼ਿਆਮ ਸੁੰਦਰ** (3) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਆਰ. ਦਾਸ ਨੇ ਇੱਕ ਹਾਸ਼ੀਏ ਦੇ ਨੋਟ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਮੁੱਖ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ: -

"ਹਾਸ਼ੀਏ ਦਾ ਨੋਟ ਭਾਗ ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਪਿਆਰੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ। ਜੇਕਰ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪਿਆਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਸ਼ੀਏ ਦੇ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਸਲਿੱਪ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇ ਨਾ ਕਿ ਹਾਸ਼ੀਏ ਦਾ ਨੋਟ ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਸਡੈਂਟਲ ਸਲਿੱਪ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਹੈ. ' : "

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਿਰਲੇਖ "ਬੇਠਣ ਦੀ ਥਾਂ" ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 23 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਕੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਵਿੱਚ

(1) AIR 1959 SC 586. *il*) 'AIR, 1959 s,c, m (3) AIR 1953 SC, 148.

ਅਸਲ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ। ਦੋਵਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਹਨ ਜੋ ਹੁਣ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸਕੱਤਰੇਤ, ਸਾਂਝੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਦਫਤਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਨਵੇਂ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੋਂ ਹੀ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 89 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਢੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਜਾਂ ਮੁਨਾਸਬ ਹੋਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਅਤੇ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ i(2) ਇੱਕ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੀਆਂ ਬੈਠਕਾਂ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਬੈਠਕਾਂ ਕਰ ਸਕਣ ਜੋ ਹੁਣ ਰਾਜ ਦੀ ਖੇਤਰੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੁਣ, ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 90 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ: -

“ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲਣ ਲਈ ਧਾਰਾ 89 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਜਾਂ ਨਾਕਾਫੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ; ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ, ਪੰਜਾਬ ਜਾਂ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ, ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ।

(11) ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਬਦਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਔਖ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ। ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਬੈਠਕ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਦਾ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

Brij Lal and others v. The Finance Commissioner, Revenue, Punjab, Chandigarh and others (Shamsher Bahadur, J.)

ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਅਣਉਚਿਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7(2) ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਉਸਾਰੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤੱਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਸਥਿਤੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਖਰੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨੂੰ ਯਥਾਰਥਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(12) ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ 1 ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ: ਜੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਸੀਮਾ ਬਾਰੇ ਉਸਦੇ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਹ "ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਅਯੋਗ" ਹੈ, ਉਸ ਕੋਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਲਗਭਗ ਲਗਭਗ ਹੈ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਸਕੋਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸ਼ਖ਼ਤ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੀ ਗਾਹਕੀ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ ਕਿ ਇੱਕ ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਕੋਰਟ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕਿ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਵਿਵੇਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨਮਾਨੀ ਜਾਂ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਸੀ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਿਚਲੇ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਨੁਕਤਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੁਕਤਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਹੁਣ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਨਾਲ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਜੋ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਗਲਤ ਰਵੱਈਆ ਅਪਣਾਇਆ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਬਰਾਹਿਮ ਅਬੂਬਾਕਰ ਬਨਾਮ ਕਸਟੋਰਡੀਅਨ-ਜਨਰਲ (4) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ। ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ

(13) ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ 1968 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਾਈਟ ਨੰ.3 2679L੬, 1968 ਵਿੱਚ ਲਾਈ ਚੰਦ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਜਸ ਰਾਮ, ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸੁੰਦਰ ਲਾਈ ਅਤੇ ਹਰੀ ਰਾਮ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮਾਲ-ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਹੀ ਰਾਮ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਵਿੱਚ 60 ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਬਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ ਕਿ ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦਾ ਕੀ ਫਾਇਦਾ ਸੀ ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ!

(4) ਏਆਈਆਰ 1952 ਐਸਸੀ 319

1, "

ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਨੇ ਆਪਣੀ ਹੇਜ਼ਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਨਾਬਾਲਗ ਸਨ ਅਤੇ ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਦੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ, ਜੋ ਹੁਣ 1968 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 2679 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਹਨ, ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੁਣ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਥ ਅਗਰਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਨੂੰ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਜੋ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਕੋਲ ਸੀ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਸਹਾਇਕ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਨੁਕਤੇ ਲਏ ਗਏ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਵਾਲੀ ਸ਼ੇਧ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸਮਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਦੋਵਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਹੈ ਕਿ ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਵਿੱਚ ਲਾਪਰਵਾਹ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸਮਝਦਾਰੀ ਅਤੇ ਸੰਤੁਲਨ ਗੁਆ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਸ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਹ ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਕਦੇ ਵੀ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਦਾ ਕੇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਪਿਆ ਹੋਵੇ, ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕਿ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ. ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਧਵਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਜੋ ਕਿ 1968 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 3798 ਹੈ, ਬ੍ਰਿਜ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਿਛਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਕਵਰ ਵਜੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਧੀਆਂ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀਆਂ ਕਰਤੂਤਾਂ ਦੇ ਪਾਬੰਦ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਬ੍ਰਿਜ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ ਕਿ ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਿਵੇਂ ਸਫਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(14) ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰਕੇ ਸਹਿਭਾਗੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਬਲੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਕੀ ਸਨ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲੀ ਸੀ। ਚਾਹੇ ਇਹ ਹੋਵੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ,

ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਰੈਵੇਨਿਊ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਿੱਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖੇ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਸਨ।

(15) ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਆਰ.ਐੱਸ. ਨਰੂਲਾ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਪੱਤਰ ਪੋਸਟੋ ਅਪੀਲ

ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ, ਸੀ ਜੇ, ਅਤੇ ਬਲ ਰਾਜ ਤੁਲੀ ਜੇ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ,

ਬਨਾਮ

ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

ਲੈਟਰਸ ਪੋਸਟੋ ਅਪੀਲ ਨੰ. 463 ਆਫ 1966

13 ਮਾਰਚ 1969 ਈ.

ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ (1887 ਦਾ XVII)- ਸੈਕਸ਼ਨ 155(3) ਅਤੇ 155— ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਕਲੱਜ਼ ਐਕਟ (1 898 ਦਾ I) — ਸੈਕਸ਼ਨ 1 1(2) —ਪੰਜਾਬ ਟੇਕਸੀਲਦਾਰੀ ਨਿਯਮ (1932)— ਨਿਯਮ 3 — ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ— ਕੀ ਇਕੱਲੇ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਮਾਲ) ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ—ਨਿਯਮ 3 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਲ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਥਾਈ ਆਰਡਰ ਦੀ ਸੋਧ — ਕੀ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਓਵਰ-ਰਾਈਡ ਕਰਦਾ ਹੈ—ਵਾਕਾਂਸ਼ "ਵਿੱਤੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦਾਨੀਆਂ"— ਕੀ ਇਕਵਚਨ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰੀ ਨਿਯਮ, 1932 ਦੇ ਨਿਯਮ 3 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸਿਰਫ "ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ" ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇਕੱਲੇ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਮਾਲ) ਦੁਆਰਾ। ਸਥਾਈ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸੋਧ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਓਵਰ-ਰਾਈਡ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 3 ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿੱਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ

I.L-R. Punjab and Haryana**(1970)2**

ਪਾਲਣਾ ਕਰਕੇ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਭੂਮੀ ਮਾਲੀਆ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 156 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੂਰਵ-ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 155 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1898 ਦੀ ਧਾਰਾ 11(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸਹਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਕਵਚਨ ਵਿਚਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਵਚਨ ਅਤੇ *tnce* ਦੇ ਉਲਟ ਤਾਂ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਵਿਸ਼ੇ ਜਾਂ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਕੁਝ ਵੀ ਵਿਰੋਧੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਵਿੱਚ "ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ" ਦੀ ਬਜਾਏ "ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ